

Artikel 213a onderzoek: Inhuur derden

Datum: 30 november 2020
Opsteller: R. van den Bersselaar, Bedrijfsvoering
Opdrachtgever: John Verhoeven, manager Bedrijfsvoering

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Doelstelling, kaders en reikwijdte	2
3. Uitgevoerde werkzaamheden	2
4. Bevindingen	3
4.1. Bepalen normenkader	3
4.2. Bevindingen deelwaarneming	3
5. Conclusie en aanbevelingen	4
5.1. Conclusie	4
5.2. Aanbevelingen	4
6. Tot slot	4

1. Inleiding

De gemeente Gemert-Bakel voert, in overeenstemming met de gemeentelijke Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid en met artikel 213a van de Gemeentewet, jaarlijks onderzoeken uit naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur.

Voor het jaar 2020 zijn 2 onderzoeken benoemd, te weten:

- Social Return on Investment (SROI)
- Inhuur derden

Ingevolge artikel 5 van de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid worden de resultaten van elk onderzoek vastgelegd in een rapportage.

Deze rapportage betreft het doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoek naar de Inhuur derden.

2. Doelstelling, kaders en reikwijdte

De doelstelling, de kaders en de reikwijdte van het onderzoek naar de Inhuur derden is opgenomen in het Onderzoeksprogramma 2020.

Programma Overhead	
Object van het onderzoek	Inhuur derden
Reikwijdte van het onderzoek	Het onderzoek inhuur derden dient zich vooral te richten op de omvang van de inhuur derden, de opbouw hiervan en de mate waarin de doelmatigheid en doeltreffendheid van deze inhuur is gewaarborgd. De doelmatigheid en doeltreffendheid van inhuur derden is hierbij beperkt tot het proces. Met andere woorden zijn er voldoende waarborgen dat de inhuur van derden doelmatig en doeltreffend verloopt. Met waarborgen wordt bedoeld of binnen de inkoopprocedure voldoende aandacht is voor doelmatigheid en doeltreffendheid van de inhuur. De doelmatigheid en doeltreffendheid van de inhuur zelf wordt niet beoordeeld, vanwege de complexiteit hiervan.
Onderzoeksmethode	Het onderzoek wordt uitgevoerd op basis van de beschikbare onderzoeksresultaten door de gestelde doelen en resultaten met elkaar te vergelijken. Dit door documentenstudie en analyse.
Doorlooptijd	Het onderzoek wordt uitgevoerd in 2020.
Wijze van uitvoering	Na verwerking van de uitkomsten uit de analyses wordt het onderzoek afgesloten met een rapportage.

3. Uitgevoerde werkzaamheden

Voor aanvang van het onderzoek is een onderzoeksopzet gemaakt, waarin de uit te voeren werkzaamheden zijn opgenomen. Het onderzoek kent een aantal vaste stappen:

1. Bepalen normenkader
2. Onderzoek naar opzet processen

3. Uitvoering deelwaarneming
4. Samenvatten en concluderen (conceptrapportage)
5. Hoor- / wederhoor
6. Definitief maken rapportage

De werkzaamheden zijn overeenkomstig de onderzoeksopzet uitgevoerd.

4. Bevindingen

4.1. Bepalen normenkader

Het begrip normenkader is vaak gekoppeld aan de controle op rechtmatigheid, maar ook in een onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid is het belangrijk eerst de norm vast te stellen. Het doel en de reikwijdte van de onderzoeken zijn in de opdrachtformuleringen opgenomen.

Het onderzoek naar de Inhuur derden dient zich vooral te richten op het proces. Zijn er voldoende waarborgen dat de inhuur derden doelmatig en doeltreffend verloopt?

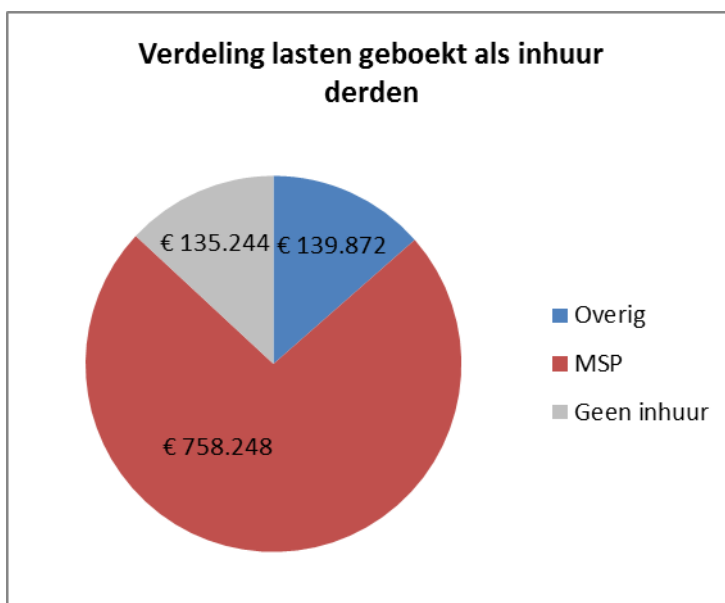
De doelmatigheid en doeltreffendheid van de Inhuur derden richt zich op de vraag of de interne afspraken die binnen de gemeente Gemert-Bakel gemaakt ook worden opgevolgd.

Het normenkader wordt gevormd door:

- Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2016
- De overeenkomst met het MSP, uitgevoerd door Yacht
- De Payroll overeenkomst met Driessen

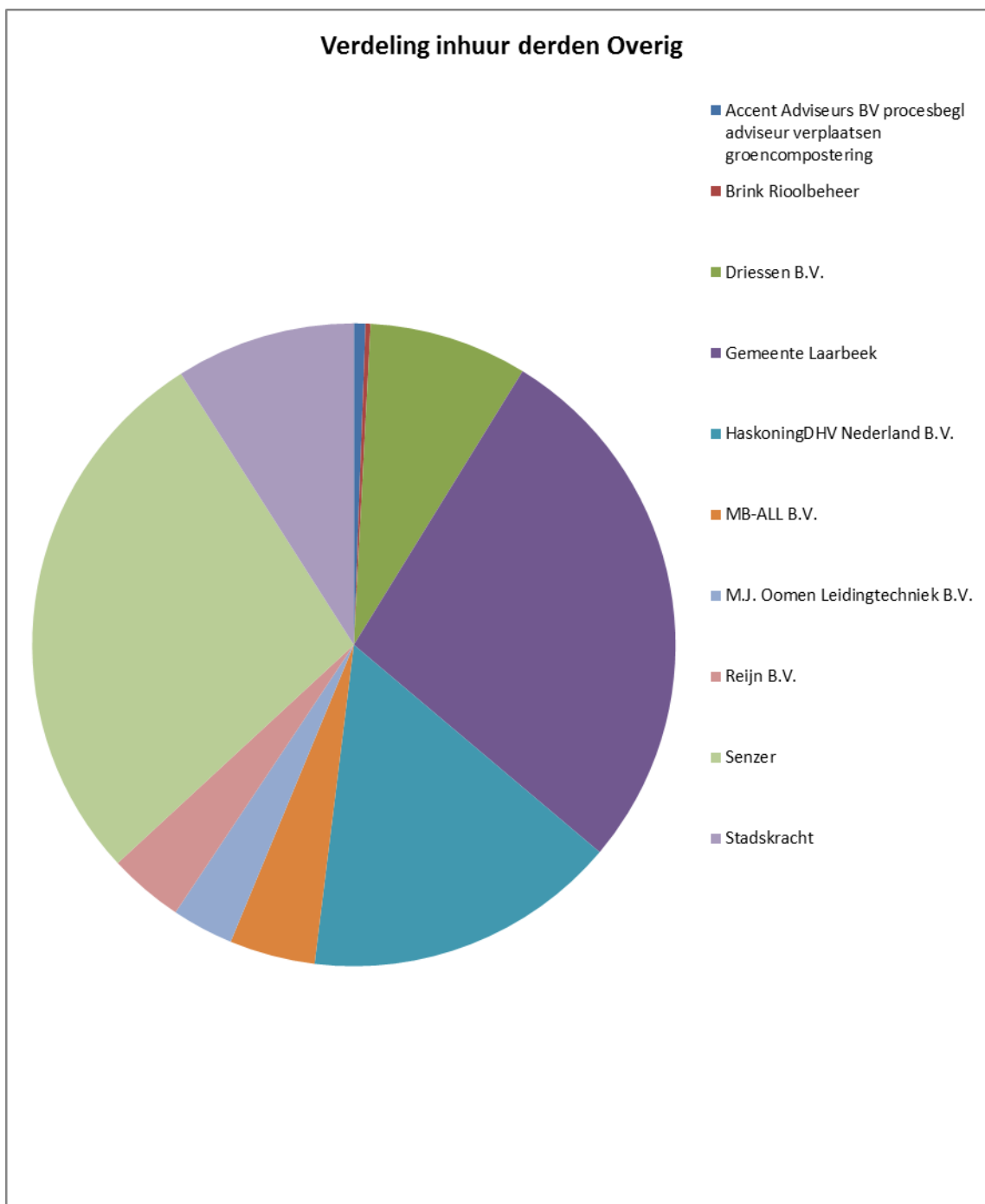
4.2. Bevindingen

Een van de onderwerpen uit de opdrachtformulering is inzicht in de omvang en opbouw van de inhuur derden. In onderstaande grafieken worden de omvang en de opbouw weergegeven van de lasten die in de administratie zijn opgenomen als Inhuur derden. Deze grafieken geven de stand weer per 12-11-2020:

Grafiek 1: Verdeling in administratie opgenomen lasten inhuur derden over MSP, niet MSP en Geen inhuur

Uit grafiek 1 blijkt dat bijna 75% van de inhuur derden via het MSP verloopt en ongeveer 13% blijkt bij nadere beschouwing geen inhuur derden te zijn maar inkoop van een dienst of anderszins. Dat betekent dat iets meer dan 12% via een andere wijze tot stand komt. Daar geeft grafiek 2 inzicht in.

Grafiek 2: Verdeling inhuur derden categorie NIET-MSP.

Grafiek 2 geeft aan dat de verdeling van de categorie overige inhuur divers is, maar een aantal grotere bedragen kent. Een daarvan komt voort uit een overeenkomst met de gemeente Laarbeek en vormt de praktische uitwerking van samenwerking op bepaalde gebieden. Inhuur vanuit Senzer valt in de categorie Inbesteding, als ware het een inhuur tussen twee gemeentelijke afdelingen. Dat heeft te maken met de bijzondere rol die een Sociale werkvoorziening op grond van de Wsw inneemt. Inhuur van medewerkers met een

achtergrond in de Participatiewet valt niet meer onder deze uitzondering. Met Driessen BV zijn afspraken gemaakt in het kader van payrolling van medewerkers, naast de mogelijkheden die het MSP biedt. Met deze overeenkomsten is ruim € 88.000 van de € 140.000 aan inhuur Niet-MSP verklaard.

Ter toetsing van het naleven van de procedures rondom inhuur derden zijn 5 dossiers vanuit het MSP en 5 uit de categorie overig beoordeeld. Daaruit komen geen bevindingen naar voren.

Resteren de kosten die wel als inhuur derden zijn verantwoord, maar dit bij nadere beschouwing niet zijn. Kosten voor een abonnement of overeenkomst voor periodiek IT onderhoud of juridische zaken bestaan wel overwegend uit de inzet van mensen, maar de werkzaamheden vinden niet plaats onder leiding en toezicht van de gemeente Gemert-Bakel. Het betreft hier feitelijk de inkoop van diensten.

Bijzonder onderwerp in het kader van de doelmatigheid is de marge die door het MSP op de kosten van inhuur derden wordt berekend. Volgens resultaat 10: verdienmodel zoals omschreven op bladzijde 29 en 30 van het Aanbestedingsdocument dient het MSP per inhuur de inkoopprijs en de marge inzichtelijk te maken. Documenten waarin dit inzichtelijk wordt gemaakt zijn niet aangetroffen. Vanuit de gemeente is deze vraag al meerdere malen gesteld aan het MSP, dit heeft niet geleid tot het gewenste inzicht.

5. Conclusie en aanbevelingen

5.1. Conclusie

De procedures rondom Inhuur derden borgen dat er voldoende aandacht is voor doelmatigheid en doeltreffendheid. De Europese aanbesteding van het MSP is daar een waarborg voor. Daarnaast is de omvang inhuur derden die buiten het MSP omgaat relatief beperkt.

Daar waar geen gebruik wordt gemaakt van het MSP, maar via een inkoopprocedure een dienst wordt ingekocht, dient de systematiek van de inkoopstrategie en de daarbij behorende processen als borg voor de doelmatigheid.

5.2. Aanbevelingen

Uit het onderzoek komen twee aandachtspunten naar voren. Het eerste aandachtspunt is het inzicht in de marge die het MSP maakt op de inhuur derden van de gemeente Gemert-Bakel. Omdat dat inzicht niet aanwezig is, is niet vast te stellen of daar sprake is van een doelmatige inzet. Op dit punt gelden 2 aanbevelingen:

- Zorg voor een volgende aanbestedingsperiode dat de eis van transparantie explicieter is opgenomen in het aanbestedingsdocument. Afhankelijk van het belang dat hieraan wordt gehecht kan het mogelijk als minimumeis worden meegenomen.
- Voor de huidige periode kan, voor zover nog niet expliciet gedaan, het MSP gewezen worden op hetgeen in het aanbestedingsdocument onder resultaat 10 is beschreven en worden verzocht de gevraagde informatie aan te leveren.

Het tweede aandachtspunt betreft de te hanteren definitie van inhuur derden. Uit de werkzaamheden is gebleken dat diverse kosten die als Inhuur derden zijn verantwoord, bij nadere beschouwing toch geen inhuur derden betreffen. Het betreft hier met name werkzaamheden waarbij wel externen worden ingezet, maar die niet onder leiding en toezicht van de gemeente Gemert-Bakel werken. De aanbeveling die hieruit voortvloeit is dat bij de beoordeling of de inzet van externen valt onder inhuur derden ook goed moet worden

beoordeeld onder wiens leiding en toezicht de werkzaamheden worden uitgevoerd. Daarmee kan nog zuiverder het onderscheid worden gemaakt en een beter inzicht worden verkregen in de daadwerkelijke omvang van de inhuur derden via het MSP en de inhuur die buiten het MSP gaat.

6. Tot slot

Deze rapportage is opgesteld in het kader van het programma doeltreffendheid- en doelmatigheidsonderzoeken 2020.